

Αριθμ. Πρωτ.: 32153

Αθήνα, 07 Φεβρουαρίου 2018

Π Ρ Ο Σ

1. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.
2. Ελεγκτικό Συνέδριο
3. Γενική Επιθεωρήτρια Δημόσιας Διοίκησης

ΚΟΙΝ.:

1. Κ.Α.Π.Ε.
2. Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

ΘΕΜΑ:Αδικοιολόγητος περιορισμός του ανταγωνισμού με την προσθήκη περιοριστικών, σχεδόν φωτογραφικών, όρων σε σειρά διακηρύξεων διαγωνισμών για την εξοικονόμηση ενέργειας σε Δημοτικό Φωτισμό με την προμήθεια και εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων τύπου LED και την προμήθεια λαμπτήρων τύπου LED

Αγαπητοί κ.κ.

Ο Σύνδεσμός μας έχει εντοπίσει το πρόσφατα χρονικό διάστημα σειρά διακηρύξεων διαγωνισμών που αφορούν σε εξοικονόμηση ενέργειας σε Δημοτικό Φωτισμό με την προμήθεια και εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων τύπου LED και την προμήθεια λαμπτήρων τύπου LED στις οποίες έχουν προστεθεί αδικαιολόγητα περιοριστικοί, σχεδόν φωτογραφικοί, όροι, ενώ ταυτόχρονα το κόστος υλοποίησης των σχετικών συμβάσεων εύκολα μπορεί να αποδειχθεί ως πολλαπλάσιο, συγκριτικά με άλλες περιπτώσεις διακηρύξεων με παρόμοιο αντικείμενο.

Επιπλέον έχει εντοπιστεί ότι για να γίνει νομικά εφικτή η εισαγωγή σχεδόν φωτογραφικών όρων, οι αναθέτουσες αρχές δεν δημοπρατούν τις εν λόγω διακηρύξεις ως έργα (οπότε και θα υποχρεώνονταν να χρησιμοποιήσουν χωρίς αυθαίρετες προσθήκες το πρότυπο τεύχος διακήρυξης έργων της ΕΑΑΔΗΣΥ) αλλά ως προμήθεια ώστε να έχουν νομικά την δυνατότητα να εισάγουν όποιον επιπλέον όρο στην διακήρυξη επιθυμούν χωρίς περαιτέρω έλεγχο.

Αναλυτικότερα:

1. Εσφαλμένος χαρακτηρισμός συμβάσεων ως προμηθειών και όχι ως έργων, προκειμένου να διευκολυνθεί η ανέλεγκτη εισαγωγή αδικαιολόγητων περιοριστικών όρων στις διακηρύξεις.

Ενώ πρόκειται για έργα, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 2, παρ. 1, εδάφιο 7 του Ν.4412/2016, οι αναθέτουσες αρχές επιλέγουν να τα δημοπρατούν ως προμήθεια.

Ειδικότερα για την έννοια έργο ή προμήθεια, παρατίθεται το άρθρο 2, παρ. 7 και 8 του Ν. 4412/16:

"7) ως «έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού το οποίο επαρκεί αυτό καθαυτό για την εκπλήρωση μίας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας. Η εκτέλεση των εργασιών του προηγούμενου εδαφίου απαιτεί ιδίως την εφαρμογή μελέτης κατά την έννοια του παρόντος, με τη χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων και αφορά νέες κατασκευές, επεκτάσεις, ανακαινίσεις, επισκευές - συντηρήσεις

Φειδίου 14-16 Αθήνα 106 78 / 14-16 Feidiou str. 106 78 Athens Greece
Τ +30 210 3301814/5 Τ +30 210 3836503 F +30 210 3824540 E info@sate.gr
www.sate.gr

κατά τη λειτουργία, κατεδαφίσεις υποδομών, ιδίως στις κατηγορίες οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών, λιμενικών, βιομηχανικών - ενεργειακών, δικτύων, πρασίνου, καθαρισμού και επεξεργασίας νερού, υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων, γεωτρήσεων, ειδικών μονώσεων, ανελκυστήρων, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, πλωτών έργων και εγκαταστάσεων, ναυπηγείων, αποκαλύψεις μεταλλείων ή όπως οι κατηγορίες αυτές διαμορφώνονται από τις κείμενες διατάξεις και των υποδομών εκ του συνδυασμού των ανωτέρω κατηγοριών,

8) ως «δημόσιες συμβάσεις προμηθειών» και ως «συμβάσεις προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης".

Είναι προφανές ότι η εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων ΔΕΝ συνιστά απλή προμήθεια υλικών και μηχανημάτων αλλά αφορά σε κατασκευαστικές εργασίες ορθής τοποθέτησης και λειτουργίας εξοπλισμού, δηλαδή, οι εργασίες των συμβάσεων, εμπίπτουν στην παρ. 7 του άρθρου 2, του Ν.4414/16, δηλαδή, αποτελούν έργο!

Συνεπώς κατά την άποψη του Συνδέσμου μας οι επίμαχες συμβάσεις, όπως παρανόμως, δημοπρατούνται ως συμβάσεις προμηθειών, ενώ πρόκειται σαφώς για συμβάσεις έργων. Το άρθρο 2 περ. 7 του Ν. 4412/2016, με το οποίο εξειδικεύεται και συγκεκριμενοποιείται η σύμβαση έργου, προσδιορίζεται αναλυτικώς ως έργο ως εξής: «Ως «έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού το οποίο επαρκεί αυτό καθαυτό για την εκπλήρωση μίας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας. Η εκτέλεση των εργασιών του προηγούμενου εδαφίου απαιτεί ιδίως την εφαρμογή μελέτης κατά την έννοια του παρόντος, με τη χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων και αφορά νέες κατασκευές, επεκτάσεις, ανακαινίσεις, επισκευές - συντηρήσεις κατά τη λειτουργία, κατεδαφίσεις υποδομών, ιδίως στις κατηγορίες οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών, λιμενικών, βιομηχανικών - ενεργειακών, δικτύων, πρασίνου, καθαρισμού και επεξεργασίας νερού, υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων, γεωτρήσεων, ειδικών μονώσεων, ανελκυστήρων, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, πλωτών έργων και εγκαταστάσεων, ναυπηγείων, αποκαλύψεις μεταλλείων ή όπως οι κατηγορίες αυτές διαμορφώνονται από τις κείμενες διατάξεις και των υποδομών εκ του συνδυασμού των ανωτέρω κατηγοριών». Εξάλλου, κατά την πάγια νομολογία του ΔΕΕ και του ΣτΕ, όταν η σύμβαση περιλαμβάνει τόσο στοιχεία συμβάσεως δημοσίου έργου, όσο και στοιχεία άλλου τύπου δημοσίας συμβάσεως, εκείνο που καθορίζει ποιες είναι οι εφαρμοστέες διατάξεις είναι το στοιχείο της συμβάσεως που είναι κύριο. Ειδικότερα, η εν λόγω σύμβαση έχει προεχόντως χαρακτήρα συμβάσεως δημοσίου έργου, εφόσον η μελέτη και η εκτέλεση του έργου, αποτελούν, σε σχέση με τα λοιπά καθήκοντα του αναδόχου, το κύριο αντικείμενο της σύμβασης (Δεν εννοείται δηλαδή κατασκευή ηλεκτροφωτισμού πόλεων χωρίς τις απαραίτητες μελέτες και επομένως οι εν λόγω περιπτώσεις δεν υπάγονται στις προβλέψεις της παραγράφου 8 του άρθρου 2 του Ν.4412/16). Περαιτέρω, οι εν λόγω συμβάσεις στοχεύουν στην επίτευξη ενός συγκεκριμένου λειτουργικού τεχνικού αποτελέσματος, όπως αυτό το αποτέλεσμα περιγράφεται στην σχετική μελέτη. Επομένως, βάσει της συνολικής εκτίμησης του αντικειμένου των δημοπρατούμενων συμβάσεων, ανεξαρτήτως του ύψους της ποσοστιαίας συμμετοχής του προς προμήθεια φωτιστικού εξοπλισμού στον συνολικό συμβατικό προϋπολογισμό, προκύπτει ότι οι δημοπρατούμενες συμβάσεις στοχεύουν σε συγκεκριμένο λειτουργικό τεχνικό αποτέλεσμα, όπως αυτό έχει σχεδιασθεί και πρόκειται να κατασκευασθεί βάσει των μελετών του έργου (βλ. ΣτΕ 2387/2009 σκ. 8' ΔΕΕ, απόφαση της 19.4.1994, C-331/92, Gestion Hotelera Internacional Sa κλπ, σκ.23-29, απόφαση της 18.1.2007, C-220/05, Jean Hauroux κλπ, σκ. 37-41, απόφαση της 21.2.2008, C-412/04, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκ. 47-52 κ.ά.).

Ειδικότερα, για την κατασκευή και εγκατάσταση του συστήματος φωτισμού, οι εν θέματι διακηρύξεις προβλέπουν την εκτέλεση εργασιών λειτουργικής εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων τύπου LED οι οποίες υπάγονται στην έννοια του δημοσίου έργου. Η εκτέλεση των εργασιών αυτών είναι απαραίτητη για τη θέση του συστήματος φωτισμού σε παραγωγική λειτουργία, για την εκπλήρωση δηλαδή του ολοκληρωμένου τεχνικού αποτελέσματος, στο οποίο αποβλέπουν οι Αναθέτουσες Αρχές με τις ανάλογες προκηρύξεις διαγωνισμών. Υπό τα δεδομένα επομένως αυτά, οι εν λόγω συμβάσεις έχουν χαρακτήρα προεχόντως δημόσιας συμβάσεως έργου και θα έπρεπε να καλούνται σε αυτόν νομίμως λειτουργούσες εργοληπτικές επιχειρήσεις. Πράγμα που δεν έγινε κατά προφανή παράβαση του άρθρου 2 ν. 4412/2016 και των άρθρων 2 και 33 παρ. 1 εδ. β Οδ. 2014/24/ΕΕ και 2 Οδ. 2014/25/ΕΕ.

2. Αδικοιολόγητα περιοριστικοί όροι

Στο άρθρο 54-Τεχνικές Προδιαγραφές του Ν.4412/16 αναφέρονται μεταξύ άλλων τα εξής:

"2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό".

Από την μελέτη των διακηρύξεων των διαγωνισμών και ιδίως από την συνεξέταση των τεχνικών χαρακτηριστικών των ζητούμενων φωτιστικών, της ισχύος των φωτιστικών, των κριτηρίων επιλογής αλλά και των όρων για την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, καθώς και την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, προκύπτει ένας αδικαιολόγητος, κατά την άποψη του Συνδέσμου μας, περιορισμός του ανταγωνισμού αφού η συνδυασμένη εφαρμογή των προβλέψεων των άρθρων της διακήρυξης συνεπάγεται τον αποκλεισμό σχεδόν όλων των δραστηριοποιούμενων στον κλάδο επιχειρήσεων με την εξαίρεση μίας ή δύο.

Συγκεκριμένα, οι σχετικές διακηρύξεις εμπεριέχουν όρους οι οποίοι περιορίζουν υπέρμετρα, χωρίς κανέναν αποχρώντα λόγο, τον ανταγωνισμό, είναι δε προδήλως φωτογραφικοί και, συνεπώς, αντίθετοι προς την αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων. Ειδικότερα:

Όπως παγίως γίνεται δεκτό, συνιστά ενωσιακή αρχή του δικαίου δημοσίων συμβάσεων και δη μείζονος σημασίας, η αποφυγή κάθε ανοικτής ή και συγκεκριμένης διάκρισης και περιορισμού της ελευθερίας ισότιμης συμμετοχής σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων εις βάρος ομάδας οικονομικών φορέων (βλ. ενδεικτικά ΔΕΕ, Απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 1989, C-3/88, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1989, σ. 4035, σκ. 8 και Απόφαση της 3ης Ιουνίου 1992, C-360/89 Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή I-1992, σ. 3401, σκ. 11). Ως εκ τούτου, το ελάχιστο επίπεδο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας που απαιτείται για μια δεδομένη σύμβαση πρέπει να είναι συνδεδεμένο και ανάλογο προς το αντικείμενο της σύμβασης. Τούτο σημαίνει πως θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα, ώστε οι ελάχιστες απαιτήσεις και τα ζητούμενα δικαιολογητικά να μην υπερβαίνουν τις πραγματικές ανάγκες της υπό ανάθεση σύμβασης. Επομένως, προκύπτει ότι, πρώτον, από τα στοιχεία που επιλέγει η Αναθέτουσα Αρχή για να αποδειχθεί το ελάχιστο επίπεδο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, πρέπει να μπορεί αντικειμενικά να προκύπτει η σχετική ικανότητα του οικονομικού φορέα και, δεύτερον, το κατώτερο όριο που θα καθορισθεί πρέπει να είναι προσαρμοσμένο στη σημασία της οικείας σύμβασης, υπό την έννοια ότι θα πρέπει να αποτελεί μια αντικειμενική ένδειξη ως προς την ύπαρξη τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας για την καλή εκτέλεση της σύμβασης, χωρίς ωστόσο να βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς τον σκοπό αυτόν (βλ. ΕΑΑΔΗΣΥ, Κατευθυντήρια Οδηγία 13). Τα παραπάνω προκύπτουν και από το ότι η σχετική διάταξη του άρθρου 75 παρ. 4 ν. 4412/2016 πρέπει πάντα να εφαρμόζεται και να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα της

γενικής ρήτηρας της αναλογικότητας και της σχετικότητας των κριτηρίων επιλογής με το αντικείμενο της σύμβασης, που θεσπίζει το άρθρο 75 παρ. 1 του αυτού νόμου. Τα ανωτέρω απορρέουν εξάλλου και από την αρχή προστασίας του ανταγωνισμού στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, η οποία κατοχυρώνεται στο πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (άρθρα 101 επ. ΣΛΕΕ), αλλά διέπει και σωρεία διατάξεων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, με στόχο την προαγωγή αποτελεσματικού, βιώσιμου και ουσιώδους ανταγωνισμού (βλ. εν γένει περί «βιώσιμου» ανταγωνισμού ενδεικτικά ΔΕΕ, Απόφαση της 19ης Απριλίου 2012, C-549/10, ΠΕΚ Απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2007, T-201/04 Microsoft, Συλλογή 2007, σ. II-3601, παρ. 436) στο πλαίσιο όλων των διαδικασιών ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων (βλ. παρ. 1, 7, 31, 32, 33, 36, 49, 50, 59, 61, 63, 69, 74, 78, 79, 90, 92, 96 Προοιμίου και άρ. 24, 30, 32, 40, 41, 49, 57, 66, 67 Οδηγίας).

Στην προκείμενη περίπτωση οι αρχές της αναλογικότητας και της προστασίας του πραγματικού ανταγωνισμού, όπως εξετέθησαν ανωτέρω, έχουν παραβιασθεί ως προς τα κριτήρια συμμετοχής (οικονομικής επάρκειας και τεχνικής ικανότητας) που θέτουν οι αναφερόμενες διακηρύξεις, όπως παρουσιάζονται αναλυτικά στις σχετικές επιστολές του Συνδέσμου μας, και τα οποία παραβιάζουν τις ανωτέρω αρχές και περιορίζουν πέραν του επιτρεπτού και δέοντος τον ανταγωνισμό για την ανάθεση των συμβάσεων.

Παραδειγματικά και εν συντομία αναφέρονται οι ακόλουθοι όροι που περιορίζουν υπέρμετρα και αναίτια τον πραγματικό ανταγωνισμό:

- Πρόβλεψη του άρθρου 2.2.6 α): *"να έχουν εκτελέσει την προηγούμενη τριετία (οικονομικών ετών 2014, 2015, 2016), τουλάχιστον 10 συμβάσεις προμήθειας του ίδιου αντικειμένου (Προμήθεια φωτιστικών και λαμπτήρων τύπου LED κατάλληλων για χρήση φωτισμού οδών και κοινόχρηστων εξωτερικών χώρων) των οποίων το συνολικό ύψος θα καλύπτει τουλάχιστον το 100% του προϋπολογισμού".*

- Πρόβλεψη του άρθρου 2.2.6 β): *"να έχουν εκτελέσει κατ' ελάχιστον μια ανά έτος (της προηγούμενης τριετίας οικονομικών ετών 2014, 2015, 2016) σύμβαση προμήθειας του ίδιου αντικειμένου (Προμήθεια φωτιστικών και λαμπτήρων τύπου LED κατάλληλων για χρήση φωτισμού οδών και κοινόχρηστων εξωτερικών χώρων) έτσι ώστε η Αναθέτουσα να μπορεί να διαπιστεύει σε βάθος χρόνου τριετίας την ορθή και ομαλή λειτουργία των ήδη εγκατεστημένων σε πλήρη λειτουργία φωτιστικών. Στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων η παρούσα προϋπόθεση ισχύει για όλα τα μέλη αυτών"*

- Πρόβλεψη του άρθρου 2.2.6 γ): *"να αναφέρουν λίστα με τις κυριότερες συμβάσεις προμηθειών του ίδιου αντικειμένου (Προμήθεια φωτιστικών και λαμπτήρων τύπου LED κατάλληλων για χρήση φωτισμού οδών και κοινόχρηστων εξωτερικών χώρων) τις οποίες έχουν εκτελέσει κατά τη διάρκεια της προηγούμενης τριετίας (των οικονομικών ετών 2014, 2015, 2016) έτσι ώστε η υπηρεσία να διαπιστώσει την ικανότητα του Οικονομικού Φορέα να καλύψει το μέγεθος της συγκεκριμένης προμήθειας. Από την λίστα θα προκύψει ότι ο υποψήφιος οικονομικός φορέας έχει προμηθεύσει κατά τη διάρκεια της προηγούμενης τριετίας τουλάχιστον το 100% του συνολικού αριθμού των φωτιστικών σωμάτων οδοφωτισμού και κοινόχρηστων εξωτερικών χώρων τύπου LED του ίδιου αντικειμένου της παρούσας διακήρυξης, καθώς επίσης και το 100% του συνολικού αριθμού των λαμπτήρων οδοφωτισμού LED του ίδιου αντικειμένου της παρούσας διακήρυξης".*

- Πρόβλεψη του άρθρου 2.2.4.2.: *"Για την κάλυψη των αναγκών της ορθής υλοποίησης της προμήθειας, καθώς επίσης και για την άμεση κάλυψη πιθανών αστοχιών κατά τη χρονική περίοδο της εγγύησης των προσφερόμενων φωτιστικών και λαμπτήρων (ελάχιστη απαίτηση εγγύησης καλής λειτουργίας 10 ετών), όπως και για την χρονική διάρκεια της απαίτησης παροχής ανταλλακτικών (ελάχιστη απαίτηση 5 έτη μετά το πέρας του χρόνου της εγγύησης*

καλής λειτουργίας των φωτιστικών), απαιτείται από τον υποψήφιο οικονομικό φορέα η ύπαρξη – διάθεση κτιριακών εγκαταστάσεων εντός της ελληνικής Επικράτειας με όλες τις απαιτούμενες υποδομές ανάλογες με το μέγεθος της προμήθειας (χώροι αποθήκευσης, χώροι – σημεία σέρβις των προϊόντων κλπ), έτσι ώστε να είναι εφικτή η άμεση κάλυψη παροχής σέρβις – ανταλλακτικών προς την Αναθέτουσα (εντός 48 ωρών από την αναγγελία του προβλήματος)".

Σε μία χώρα με ελάχιστους διαγωνισμούς παρόμοιων έργων τα τελευταία έτη, ο όρος δέκα συμβάσεων την τελευταία τριετία καθώς και η απαίτηση εκτέλεσης μίας τουλάχιστον κατ' έτος σύμβασης με το ίδιο αντικείμενο και μάλιστα από κάθε έναν από τους φορείς που θα απαρτίζουν μία ένωση φορέων καθιστά απαγορευτικό τον ελεύθερο ανταγωνισμό και αναιρεί στην πράξη την έννοια και την δυνατότητα συνεργασίας και «ένωσης» δυνάμεων διαφορετικών φορέων!

Το αποτέλεσμα που προκύπτει αναδεικνύεται από την μελέτη των στοιχείων των δύο κατωτέρω πινάκων όπου στον μεν πρώτο παρουσιάζεται το πλήθος των συμμετεχόντων και των τελικώς παραδεκτών προσφορών στις καταγγελλόμενες περιπτώσεις δημοπράτησης των διακηρύξεων ως προμήθειες, στον δε δεύτερο παρουσιάζεται το ανάλογο πλήθος των προσφορών στις περιπτώσεις όπου το ίδιο αντικείμενο σύμβασης προκηρύχθηκε ως έργο.

ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	Σύνολο με ΦΠΑ	Ημερομηνία	Συμμετέχοντες	Απορριφθέντες	Παρέμειναν
ΔΗΜΟΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	3.866.134,00 €	28/4/2015	2	1	1
ΔΗΜΟΣ ΘΑΣΟΥ	1.394.553,60 €	29/12/2017			
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ	3.632.828,00 €	28/9/2017	4	3	1
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	3.620.607,80 €	18/10/2017	5	4	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν.ΑΙΓΑΙΟΥ	4.535.638,52 €	19/12/2017			
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	1.438.052,80 €	29/12/2017			

Από την εξέταση των δύο πινάκων προκύπτει ότι:

- στην πρώτη περίπτωση η εισαγωγή άκρως περιοριστικών διατάξεων απαγορεύει ουσιαστικά την συμμετοχή στους διαγωνισμούς, αφού κατά μέσο όρο **μετέχουν 3,5 προσφορές** ανά διαγωνισμό **ενώ τελικά οι 2,5 εξ αυτών απορρίπτονται** κατά την αναλυτική εξέταση των υποβληθέντων στοιχείων, με αποτέλεσμα σε όλες τις περιπτώσεις των διακηρύξεων προμηθειών **να απομένει μόλις μία παραδεκτή προσφορά !**

ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	Σύνολο με ΦΠΑ	Ημερομηνία	Συμμετέχοντες	Απορριφθέντες	Παρέμειναν
ΔΗΜΟΣ ΒΑΡΗΣ-ΒΟΥΛΑΣ-ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ	4.216.000,00 €	8/7/2015	9	3	6
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	399.041,00 €	7/7/2016			
ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ	1.428.880,00 €	6/4/2017	23	16	7
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	1.220.000,00 €	10/4/2017	21	0	21
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	999.999,39 €	13/11/2017	14	5	9
ΔΗΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	217.338,71 €	14/4/2017	29	3	26
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	199.999,85 €	1/12/2017	12	0	12
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	929.693,74 €	6/11/2017	16	0	16
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	5.800.000,00 €	21/6/2016	24	0	24
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	200.000,00 €	19/9/2017	8	0	8

- στην δεύτερη περίπτωση όπου οι διαγωνισμοί γίνονται υπό το σαφώς καθορισμένο πλαίσιο των διαγωνιστικών διαδικασιών των δημοσίων έργων κατά μέσο όρο **η συμμετοχή ανέρχεται σε 17,3 προσφορές**, εκ των οποίων κρίνονται ως **μη παραδεκτές μόλις οι 3** εξ αυτών, δηλαδή, φθάνουν **στο στάδιο εξέτασης των οικονομικών προσφορών οι 14,3** έναντι μόλις μίας της άλλης περίπτωσης !

3. Ακριβές προσφορές ως αποτέλεσμα ανύπαρκτου ανταγωνισμού

Οι προβλεπόμενες τιμές των υπό προμήθεια ειδών κρίνονται ως εξαιρετικά υψηλές έναντι άλλων περιπτώσεων διακηρύξεων που θα πρέπει να αποτελέσουν παραδείγματα καλής πρακτικής όπου οι ανάλογες δημοπρατήσεις πραγματοποιήθηκαν ως δημοπρατήσεις έργων και όχι προμηθειών και έτυχαν ανταγωνισμού και ικανοποιητικών προσφορών, για τις Αναθέτουσες Αρχές.

Συγκεκριμένα, και ενώ οι προκηρύξεις για ανάλογο περιεχόμενο συμβάσεων, όταν δημοπρατούνται ως έργα πετυχαίνουν υψηλά ποσοστά εκπτώσεων (π.χ. 65%) όταν δημοπρατούνται υπό το πλαίσιο των καταγγελλόμενων συμβάσεων πετυχαίνουν χαμηλότερο ποσοστό έκπτωσης και μάλιστα επί ενός γιγαντωμένου προϋπολογισμού έναντι των περιπτώσεων των έργων, με αποτέλεσμα το πραγματικό κόστος που οι αναθέτουσες αρχές έχουν να αντιμετωπίσουν να είναι τουλάχιστον τριπλάσιο σε σχέση με το κόστος που θα είχαν εάν η σύμβαση προκηρύσσονταν ως έργο.

Τα ανωτέρω προκύπτουν εύλογα εάν εξεταστούν τα στοιχεία των επόμενων πινάκων :

ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	Ποσοστό % έκπτωσης	Ποσό Σύμβασης
ΔΗΜΟΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	13,00%	3.352.488,00 €
ΔΗΜΟΣ ΘΑΣΟΥ		
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ	9%	3.305.873,48 €
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	8%	3.330.959,18 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν.ΑΙΓΑΙΟΥ		
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ		

- στην πρώτη περίπτωση η εισαγωγή άκρως περιοριστικών διατάξεων έχει ως αποτέλεσμα ο μέσος όρος έκπτωσης να ανέρχεται σε **μόλις 10%**, ενώ

ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	Ποσοστό %	Ποσό Σύμβασης
ΔΗΜΟΣ ΒΑΡΗΣ-ΒΟΥΛΑΣ-ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ	56,18%	1.847.451,20 €
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	61,32%	154.349,06 €
ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ		
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	67,00%	402.600,00 €
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	61,13%	388.699,76 €
ΔΗΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	70,05%	80.715,47 €
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	58,00%	83.999,94 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ		
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	68,80%	1.809.600,00 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	63,00%	74.000,00 €

- στην δεύτερη περίπτωση όπου οι διαγωνισμοί γίνονται υπό το σαφώς καθορισμένο πλαίσιο των διαγωνιστικών διαδικασιών των δημοσίων έργων κατά μέσο όρο το ποσοστό έκπτωσης ανέρχεται σε **63,2%**.

4. Αδικοιολόγητα υψηλές τιμές προϋπολογισμού

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει η διαπίστωση ότι στις καταγγελλόμενες περιπτώσεις ο προϋπολογισμός των διακηρύξεων προκύπτει γιγαντωμένος έναντι των τιμών της αγοράς, γεγονός που σε συνδυασμό με την χαμηλή έκπτωση της μοναδικής παραδεκτής προσφοράς οδηγεί στην επιβάρυνση των αναθετουσών αρχών με ένα αδικοιολόγητα υψηλό κόστος υλοποίησης των σχετικών συμβάσεων.

Τα σχετικά αναδεικνύονται εύλογα από τον επόμενο Πίνακα.

ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	Χαρακτηριστικό Παράδειγμα κόστους φωτιστικού βάσει Προϋπολογισμού	Αντίστοιχη Τιμή όμοιων χαρακτηριστικών φωτιστικού, ίδιας χρονικής περιόδου
ΔΗΜΟΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	LED 50W 1.340€ LED 120W 1.680€	160€-250€ 240€-400€
ΔΗΜΟΣ ΘΑΣΟΥ	LED 110-150W 812€ LED 80-110W 533€ LED 50-80W 506€	150-260€ 140-260€ 120-200€
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ	LED 80-110W 533€ LED 50-80W 506€ LED προβ150W 812€	140-260€ 120-200€ 150-300€
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	LED 110-150W 812€ LED 80-110W 533€ LED 50-80W 506€	150-260€ 140-260€ 120-200€
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν.ΑΙΓΑΙΟΥ	LED 110-150W 812€ LED 80-110W 533€ LED 50-80W 506€	150-260€ 140-260€ 120-200€
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	LED 110-150W 812€ LED 80-110W 533€ LED 50-80W 506€ LED προβ150W 812€	150-260€ 140-260€ 120-200€ 150-300€

5. Τα ανωτέρω όπως μπορείτε να δείτε και από την συνημμένη αλληλογραφία τα έχουμε εγκαίρως επισημάνει σε όλες τις εμπλεκόμενες αναθέτουσες αρχές καθώς και στους σχετιζόμενους φορείς (ΚΑΠΕ, Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων) χωρίς ωστόσο να έχουμε λάβει ικανοποιητική απάντηση σχετικά με την κατασπατάληση των λιγοστών πόρων που οι αναθέτουσες αρχές έχουν να διαθέσουν για την βελτίωση της καθημερινότητας και της ασφάλειας των δημοτών τους.

6. Δεδομένου ότι τα όρια δράσης και ανάληψης σχετικών ενεργειών του Συνδέσμου μας, ως φορέα εκπροσώπησης της ελληνικής εταιρικής εργοληπτικής επιχειρηματικότητας, έχουν σχεδόν εξαντληθεί σας αποστέλλουμε συνημμένα όλο το υλικό που ο Σύνδεσμός μας διαθέτει προκειμένου να ασκηθεί έλεγχος, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές σας, και να ενεργήσετε ανάλογα.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για την οποιαδήποτε διευκρίνιση ή επιπλέον τεκμηρίωση απαιτηθεί, ώστε και στις εν λόγω δημοπρασίες να δοθεί η δυνατότητα εξασφάλισης του απαιτούμενου ανταγωνισμού κατά τις διαγωνιστικές διαδικασίες.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

 ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΑΘΟΥΣΑΚΗΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

 ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Συνημμένα

1. Η από 2-2-2018 απάντηση του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με θέμα: *«Διαγωνισμοί προμήθειας και εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων τύπου led και προμήθειας λαμπτήρων τύπου led για εξοικονόμηση ενέργειας στο δημοτικό οδοφωτισμό»*
2. Η από 18/01/2018 Απάντηση της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με θέμα: *«Παροχή ενημέρωσης και στοιχείων για το διαγωνισμό της Π.Ν.Αι. που αφορά διαγωνισμό της για προμήθεια και εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων τύπου LED»* σε Επιστολή του ΣΑΤΕ.
3. Η από 04/01/2018 Επιστολή του ΣΑΤΕ προς τον Δήμο Σοφάδων με θέμα: *«Προμήθεια - Εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων τύπου LED & προμήθεια λαμπτήρων τύπου LED εξοικονόμησης ενέργειας στον Δημοτικό φωτισμό»*.
4. Η από 04/01/2018 Επιστολή του ΣΑΤΕ προς τον Δήμο Θερμαϊκού με θέμα: *«Διακηρύξεις διαγωνισμών για την εξοικονόμηση ενέργειας στον Δημοτικό Φωτισμό με την Προμήθεια και εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων τύπου LED και την προμήθεια λαμπτήρων τύπου LED»*.
5. Το από 28/12/2017 Έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης προς το Δήμο Θερμαϊκού με θέμα: *«Επιστολή Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών, αναφορικά με διακηρύξεις διαγωνισμών προμήθειας και εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων»*.
6. Η από 27/12/2017 Επιστολή του ΣΑΤΕ προς την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου με θέμα: *«Εξοικονόμηση Ενέργειας στο Δίκτυο οδικού Φωτισμού της Νήσου Ρόδου με την Προμήθεια & εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων τύπου LED»*.
7. Το από 20/12/2017 Έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών/Γεν.Δ/νση Οικ.Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης/Διεύθυνση Διοικ. Υποστήριξης/Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας-Θράκης με θέμα: *«Διακηρύξεις διαγωνισμών για την εξοικονόμηση ενέργειας στον Δημοτικό Φωτισμό με την προμήθεια και εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων τύπου LED και την προμήθεια λαμπτήρων τύπου LED»*.
8. Η από 20/12/2017 Απάντηση του Δήμου Θερμαϊκού με θέμα: *«Διακηρύξεις διαγωνισμών για την εξοικονόμηση ενέργειας στον Δημοτικό Φωτισμό με την Προμήθεια και Εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων τύπου LED και την προμήθεια λαμπτήρων τύπου LED»* σε Επιστολές του ΣΑΤΕ.
9. Η από 13/12/2017 Απόφαση Αριθ.: 450/2017 από το υπ'αριθ.55/2017 Πρακτικό της Συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αλεξανδρούπολης με θέμα: *«Έγκριση πρακτικού αποσφράγισης οικονομικών προσφορών και ανάδειξης προσωρινού αναδόχου του ηλεκτρονικού διαγωνισμού για την "εξοικονόμηση ενέργειας στο δημοτικό φωτισμό με την προμήθεια και εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων τύπου led και την προμήθεια λαμπτήρων τύπου led"»*.
10. Η από 5/12/2017 Επιστολή του ΣΑΤΕ προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: *«Κοινοποίηση Επιστολών ΣΑΤΕ»*.
11. Η από 4/12/2017 Επιστολή του ΣΑΤΕ προς τους Δήμους Θερμαϊκού, Θάσου και Αλεξανδρούπολης με θέμα: *«Διακηρύξεις διαγωνισμών για την εξοικονόμηση ενέργειας*

- στον Δημοτικό Φωτισμό με την Προμήθεια και εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων τύπου LED και την προμήθεια λαμπτήρων τύπου LED - Δεύτερη επιστολή».
12. Η από 10/11/2017 Επιστολή του ΣΑΤΕ προς τους Δήμους Θερμαϊκού, Θάσου και Αλεξανδρούπολης με θέμα: «Διακηρύξεις διαγωνισμών για την εξοικονόμηση ενέργειας στον Δημοτικό Φωτισμό με την Προμήθεια και εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων τύπου LED και την προμήθεια λαμπτήρων τύπου LED».
13. Το από 13/08/2015 Απόσπασμα Πρακτικού 25/2015 (ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ) της Συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Μαλεβιζίου με θέμα ημερήσιας διάταξης: «Έγκριση του πρακτικού ΙΙ για την επιλογή αναδόχου της προμήθειας: «Προμήθεια με εγκατάσταση φωτιστικών και λαμπτήρων τύπου LED, οκταετή (8) συντήρηση αυτών και προμήθεια ιστών οδοφωτισμού».
14. Το από 4/08/2015 Απόσπασμα Πρακτικού 24/2015 της Συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Μαλεβιζίου με θέμα ημερήσιας διάταξης: «Έγκριση του πρακτικού Ι που αφορά τον έλεγχο δικαιολογητικών συμμετοχής και την αξιολόγηση των Τεχνικών Προσφορών της προμήθειας: «Προμήθεια με εγκατάσταση φωτιστικών και λαμπτήρων τύπου LED, οκταετή (8) συντήρηση αυτών και προμήθεια ιστών οδοφωτισμού».

